

Hallo leerlingenrader!

Je wil te weten komen hoe tevreden de leerlingen zijn over 'de leerlingenparticipatie' op jouw school? Dat kan je doen met de vragenlijst 'vinger in de pap'. De vragenlijst (1) geeft je een antwoord op deze vragen:

- Mogen leerlingen op onze school ideeën geven om de school beter te maken?
- Wordt er geluisterd naar wat de leerlingen te zeggen hebben?
- Mogen leerlingen mee activiteiten uitwerken?
- Hoe goed zijn de initiatieven die de school neemt om leerlingen te betrekken?

Met deze handleiding leggen we jou in zes stappen uit hoe de leerlingenraad de vragenlijst best kan gebruiken.

Volg dit stappenplan om alles goed te laten verlopen:

1. Kies wie de vragenlijst mag invullen
2. Laat de vragenlijst invullen
3. Verwerk de vragenlijsten
4. Bespreek en trek conclusies
5. Zoek oplossingen
6. Informeer de school over de resultaten

1. Kies wie de vragenlijst mag invullen

De vragenlijst is alleen bedoeld voor de leerlingen. Het gaat dus alleen om wat jullie, leerlingen, vinden over het onderwerp. Er zijn drie manieren om de vragenlijst te laten invullen. Kies hier welke van die manieren jullie de beste vinden:

De vragenlijst wordt ingevuld door...	Voordelen	Nadelen
1. De leerlingen van de leerlingenraad	+ <i>Het gaat snel</i> + <i>De leerlingenraad kent de school goed (misschien beter dan andere leerlingen)</i>	– <i>Het is maar een kleine groep</i> – <i>Je weet nooit zeker of de andere leerlingen hetzelfde vinden</i>
2. Alle leerlingen van de	+ <i>Je weet wat iedereen vindt</i>	– <i>Het duurt lang om alle</i>

¹ Deze vragenlijst is gebaseerd op het analyseschema 'leerlingenparticipatie in onze school' van de Koning Boudewijnstichting. 'Inspraak en participatie op school, naar een leerlingenbetrokken school', KBS, 1999.

De vragenlijst wordt ingevuld door...	Voordelen	Nadelen
school	+ <i>Elke leerling mag z'n mening eens geven (en dat lucht soms op)</i>	– <i>gegevens te verwerken Als het niet in de lessen wordt ingevuld, krijg je misschien weinig ingevulde vragenlijsten terug</i>
3. Enkele leerlingen (3) per jaar, uit verschillende richtingen	+ <i>Je bevroegt veel verschillende leerlingen (dus bv. niet alleen 6^e jaars aso)</i> + <i>Je hebt een goed beeld van wat de 'schoolbevolking' vindt</i>	– <i>Door de keuze van de leerlingen is het nog mogelijk dat je niet de mening van de hele school te weten komt</i>

2. Laat de vragenlijst invullen

3. Verwerk de vragenlijsten

Hoe doe je dat?

- Neem een lege vragenlijst, een balpen en de ingevulde vragenlijsten
- Overloop vragenlijst per vragenlijst. Trek bij elk gegeven antwoord een streepje op de lege vragenlijst.
- Als iemand geen cijfer omcirkelde bij een bepaalde vraag, trek je geen streepje. Want anders beïnvloed je de resultaten.
- Geef op het einde de gegevens in de online-excel in (te downloaden via www.leerlingenraad.be). Hierin noteer je hoeveel leerlingen elk antwoord hebben gegeven. De excel zet alles automatisch om in percentages, in de kolommen ernaast.

4. Bespreek en trek conclusies

Bespreek de resultaten en zoek een antwoord op deze vragen:

- Welk antwoord hebben heel veel leerlingen gegeven? (= opvallend hoog percentage)
- Welk antwoord hebben heel weinig leerlingen gegeven? (= opvallend laag percentage)
- Over welke dingen zijn de meeste leerlingen niet enthousiast (= vaak antwoord '1' of '2' gegeven)
- Over welke dingen zijn de leerlingen wel enthousiast (= vaak antwoord '3' en '4' gegeven)
- Welk cijfer komt niet overeen met wat je had verwacht?

Dat zijn de **conclusies** van de vragenlijst.

Tip: Is het moeilijk om conclusies te trekken? Laat de resultaten dan eens nakijken door iemand die er niets mee te maken heeft. Dat kan een familielid zijn, of een leerkracht, of een ouder van de ouderraad. Hij of zij zal zeker enkele opvallende resultaten kunnen aanduiden.

Bij elke conclusie is het belangrijk om al eens na te denken over de **oorzaak**: hoe komt het volgens jullie dat het zo is? Heeft het misschien te maken met een ander resultaat uit de vragenlijst? Bijvoorbeeld: 'Leerlingen worden door leerkrachten niet gestimuleerd om deel te nemen aan de leerlingenraad' en 'leerkrachten vinden dat de leerlingenraad niet goed werkt'. → Omdat ze vinden dat de leerlingenraad niet goed werkt, gaan ze het ook niet promoten bij de leerlingen.

Tip: Als je niet weet hoe iets komt, kan je beter verder onderzoek doen. Bijvoorbeeld door aan de leerkrachten zelf te vragen waarom ze vinden dat de leerlingenraad niet goed werkt.

5. Zoek oplossingen

Scoort je school goed op iets? Dan moet er geen oplossing gezocht worden. Je school is al goed bezig, dus 'doe zo voort'!

Scoort je school slecht op iets? Dan moet er iets veranderen! Bedenk een oplossing voor het probleem. Je kan...

- Zelf iets ondernemen met de leerlingenraad: een activiteit organiseren, een vergadering houden, meer reclame maken ...
- Met de directeur gaan praten over het probleem en samen naar oplossingen zoeken
- Met leerkrachten praten over het probleem en samen naar oplossingen zoeken
- Met leerlingen praten om meer te weten te komen over het probleem
- ...

We geven een voorbeeld: Als de leerkrachten een slecht beeld hebben van de leerlingenraad, kan je enkele leerkrachten eens uitnodigen op de volgende leerlingenraad. Zo leren ze jullie beter kennen, en kan je tegelijkertijd vragen wat ze van jullie verwachten.

6. Informeer de school over de resultaten

Wat zijn de belangrijkste conclusies van de vragenlijst en wat gaat de leerlingenraad er aan doen? Daar zijn de leerlingen, de leerkrachten en de directie natuurlijk heel nieuwsgierig naar.

VSK geeft je enkele ideeën om je school in te lichten over de resultaten. Kies uit wat jullie willen doen:

- Zet de verwerkingsexcel op Smartschool of de website van de school.
- Print de verwerkingsexcel af en hang hem op het prikbord van de leerlingenraad.
- Maak een artikel voor de schoolkrant over de belangrijkste conclusies.
- Maak bij elke conclusie een cartoon en hang ze op de gang als 'cartoonmuseum'.

- Zet alle oplossingen in een soort van 'contract' op een grote flap. Hang die flap op een goed zichtbare plaats. Onderaan zet iedereen van de leerlingenraad zijn handtekening.
- Post de oplossingen op Facebook. Bv. 'De leerlingenraad gaat vandaag met de directeur praten over meer inspraak in het schoolreglement'.
- Hang een lijst van jullie oplossingen aan de binnenkant van de toiletdeuren.

Een voorbeeld van een cartoon voor het 'cartoonmuseum'

WERKLIJST VOOR DE LEERLINGENRAAD:

In dit rooster kan je de conclusies, de oorzaak en de oplossingen invullen.

De belangrijkste conclusies	Wat is de oorzaak?	Wat gaan we er aan doen?
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		